8 Yhteenveto

Kokonaisuutena kokemukset näiden kahden kohteen kunnostamisesta ovat olleet hyviä. Projektissa on saatu paljon tietoa maa-ainesten ottamisalueiden jälkihoidon suunnittelusta ja käytännön toteutuksen yksityiskohdista. Hyvälaatuisen kasvualustan merkitys korostui selvästi, kun Ruokosaaressa käytettiin hyvälaatuisen mullan lisäksi myös moottoritien keskellä olleen viherkaistan vanhaa multaa, minkä seurauksena alueelle tuli runsaasti rikkaruohoja. Lähialueiden ylijäämämaiden hyödyntäminen maisemoitavan alueen muotoilussa on taloudellista, joskin sopivien maamassojen löytyminen voi osoittautua ongelmalliseksi, kuten Ruokosaaressa kävi. Kokonaisuutena Ruokosaaren jälkihoitaminen onnistui erinomaisesti. Rapulassa jälkihoitotyöt ovat jonkin verran viivästyneet ja alueen kunnostaminen tuleekin vielä jatkumaan, mutta jo nyt on saatu paljon aikaan. Vasta lähivuosina nähdäänkin, minkälaiseksi Rapulan alue tulee muokkautumaan.

Merkityksellistä projektissa on ollut se, että eri osapuolet lähtivät aktiivisesti mukaan alueiden jälkihoitoon. Mukana on ollut monia sellaisia osapuolia, joilla ei ole ollut velvollisuutta osallistua näiden kohteiden kunnostamiseen. Vapaaehtoinen toiminta vaatii uhrauksia, mutta toisaalta jo pienellä työllä voidaan saada paljon aikaan. Suomessa on tuhansia sellaisia maa-ainesten ottopaikkoja, joiden kunnostamiseen kenelläkään ei ole velvollisuutta. Silti näiden alueiden kunnostaminen on tärkeää. Onkin toivottavaa, että myös näissä kohteissa löytyisi vastuunkantajia. Jälkihoitamisesta opitaan koko ajan lisää. Periaatteessa jo nyt tiedetään aika hyvin, mitä tulisi tehdä. Nyt vain tarvitaan tekijöitä.

Kirjallisuus

Alapassi, M., Rintala J. & Sipilä, P. 2001. Maa-ainesten ottaminen ja ottamisalueiden jälkihoito. Ympäristöopas 85. Alueiden käyttö. 101 s.

Rintala, J. 1997. Soranottoalueiden jälkihoito – pintarakennemateriaalit suojaverhouksessa. Suomen ympäristö 54. Luonto ja luonnonvarat. 121 s.

Rintala, J. 2002. Maa-ainesten ottomäärät ja ottamislupatilanne 2001 – maa-aineslain mukaiset ottoalueet. Suomen ympäristö 592. Luonto ja luonnonvarat. 63 s.

Kuvailulehti

Julkaisija	Keski-Suomen ympäristökeskus Julkaisuaika: Marraskuu 2003
Tekijä(t)	Mika Puonti
Julkaisun nimi	Maa-ainesten ottopaikkojen jälkihoito Kokemuksia Ruokosaaresta ja Rapulasta
Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut	
Tiivistelmä	Keski-Suomen ympäristökeskus, Tiehallinnon Keski-Suomen tiepiiri ja Vapo Oy toteuttivat Keski-Suomessa vuosina 2000–2002 jälkihoitoprojektin, mistä pyrittiin tekemään laajapohjainen mallihanke tulevaisuudessa toteutettaville jälkihoito- ja ennallistamishankkeille. Hankkeeseen valittiin kaksi aluetta, joiden kunnostamisessa pyrittiin huomioimaan monipuolisesti muun muassa maisemansuojelu, ympäristönsuojelu, asukkaiden viihtyvyys ja liikenneturvallisuus. Nämä alueet ovat Jyväskylän maalaiskunnan Ruokosaaressa sijaitseva kiviaineksen ottoalue ja Jämsässä sijaitseva Rapulan soranottoalue. Alueet kunnostamalla haluttiin saada lisää kokemuksia maa-ainesten ottopaikkojen jälkihoitamisesta. Projektissa nousi vahvasti esiin eri osapuolten monipuolinen yhteistyö. Monet näistä osapuolista olivat mukana täysin vapaaehtoisesti. Yhteistyön tarjoamat mahdollisuudet ovatkin keskeisessä osassa etsittäessä ratkaisuja vastuullisten puutteeseen. Tässä julkaisussa käydään lyhyesti läpi jälkihoidon merkitystä ja esitellään joitakin keskeisiä menetelmiä. Mikään kattava jälkihoito-opas tämä ei kuitenkaan ole, tarkempaa tietoa jälkihoidon periaatteista löytyy esimerkiksi aiemmista Suomen ympäristökeskuksen julkaisuista. Tämän julkaisun pääpaino on tämän yksittäisen kunnostusprojektin ja siitä kertyneiden kokemusten esittelyssä. Näitä kokemuksia voidaan muuallakin hyödyntää. Julkaisun tueksi aiheesta on tehty myös video ja PowerPoint-esitys.
Asiasanat	Maisemointi, maa-ainesten otto, pohjavesien suojelu, jälkihoito
Julkaisusarjan nimi ja numero	Alueelliset ympäristöjulkaisut 325
Julkaisun teema	
Projektihankkeen nimi ja projektinumero	
Rahoittaja/ toimeksiantaja	
Projektiryhmään kuuluvat organisaatiot	
	ISSN: 1238-8610 ISBN: 952-11-1528-9
	Sivuja: 34 Kieli: Suomi
	Luottamuksellisuus: Julkinen Hinta:
Julkaisun myynti/ jakaja	
Julkaisun kustantaja	
Painopaikka ja -aika	Hetimonex Oy, Jyväskylä